

Regeringsuppdrag – Förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag

Delrapport 1

Citera gärna Livsmedelsverkets texter, men glöm inte att uppge källan. Bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten. Det innebär att du måste ha upphovsmannens tillstånd att använda dem.

© Livsmedelsverket, 2025.

Livsmedelsverket. Regeringsuppdrag 2024. Regeringsuppdrag – Uppdrag att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag. Livsmedelsverket Uppsala.

Omslag: Livsmedelsverket

Innehåll

Sammanfattning	4
1. Uppdraget	5
1.2 Avgränsningar	5
1.3 Dialoger under uppdraget	6
2. Kartläggning av regelförenklingsbehov utifrån företagens perspektiv	7
2.1 Insamling av regelförenklingsbehov	7
2.1.1 Dialog med företag och branschorganisationer.....	7
2.1.2 Synpunkter från medarbetare på Livsmedelsverket.....	8
2.1.3 Synpunkter från inspektörer på kommunala kontrollmyndigheter	8
2.2 Resultat från kartläggningen	8
2.2.1 Skriftliga svar	8
3. Analys av förenklingsbehov	12
3.1 Resultat av analys av förenklingsförslag	12
3.2 Förslag kopplade till EU-lagstiftning	12
3.3 Hemställan om översyn av bestämmelser om sanktionsavgifter i nationell lag eller förordning	12
3.4 Förslag kopplade till nationella föreskrifter	13
4. Resultat av analys – regelverk som är mest betungande för företagen.....	15
4.1 Kontrollen i sig och avgifterna som hänger samman med kontrollen.....	15
4.2 Regler om märkning av livsmedel.....	16
4.3 Sammanfattning - regelverk som är mest betungande för företagen.....	16
5. Handlingsplan för att genomföra uppdraget	17
5.1 Hantering av inkomna förbättringsförslag.....	17
5.2 Myndighetens fortsatta arbete med regelförenklningar	18

Sammanfattning

Livsmedelsverket fick i juli 2024 i uppdrag av regeringen att se över och förenkla myndighetens föreskrifter och allmänna råd och lämna förslag på förenklingar av lagar och förordningar inom myndighetens verksamhetsområde, för att minska regelbördan för företag.

Genom en e-tjänst har företag och branschorganisationer lämnat in förslag på regelförenklingar till Livsmedelsverket. Av svaren i e-tjänsten har vi bland annat dragit slutsatsen att företagen upplever den totala regelbördan och skillnader i tillämpningen inom kontrollen som mest betungande tillsammans med avgifter kopplade till kontroll. Det kan även noteras att bestämmelser om märkning upplevs som betungande.

Svaren i e-tjänsten har lyft upp förenklingsförslag som rör ett tiotal nationella föreskrifter och två förslag på förändring av förordningar. Livsmedelsverket hemställer om att regeringen ser över regleringen vad gäller de sanktionsavgifter som tas ut med stöd av livsmedelsförordningen och förordningen om kontroll av ekologisk produktion, och särskilt beloppsnivåerna. När det gäller förslagen om förenklingar av Livsmedelsverkets föreskrifter kommer myndigheten att arbeta vidare med att bedöma behov och möjlighet till förenklingar.

En plan för uppdragets fortsatta genomförande har tagits fram, där det bland annat beskrivs hur förenklingsförslagen hanteras inom rutinen för föreskriftsarbete på Livsmedelsverket.

1. Uppdraget

Regeringen har gett Livsmedelsverket och tio andra statliga myndigheter i uppdrag att förenkla regelverk för att minska regelbördan för företag. Livsmedelsverket ska enligt uppdraget se över och förenkla egna föreskrifter och allmänna råd och lämna förslag om lagar och förordningar inom sina verksamhetsområden, för att minska regelbördan för företag.

I beskrivningen av uppdraget (som återges i sin helhet i bilaga 1) framgår bland annat följande.

- I uppdraget ingår att kartlägga och analysera behov av och möjligheter till regelförenkling, för att minska regelbördan för företag.
- Regelförenkling ska bidra till att utforma enkla och tydliga regelverk som främjar företagets konkurrenskraft och tillväxtförmåga. Arbetet ska utgå från företagets perspektiv, förutsättningar och behov.
- Myndigheterna ska med utgångspunkt i kartläggning och analys se över och förenkla egna föreskrifter och allmänna råd.
- Förenklingar av egna föreskrifter och allmänna råd ska prioriteras.
- Myndigheterna bör där så är relevant samverka i uppdragets genomförande för att identifiera behov av och möjligheter till förenklingar som berör regelverk inom flera myndigheters verksamhetsområden.
- Myndigheterna kan vid behov inhämta stöd av Tillväxtverket vad gäller metoder och arbetssätt för regelförenkling.
- Dialog med berörda företag, branschorganisationer och andra relevanta intressenter ska ske för att identifiera behov av regelförenkling och förslag till åtgärder.

Livsmedelsverket ska lämna en delredovisning senast den 15 mars 2025 och en slutredovisning senast den 15 mars 2026 till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) med kopia till Tillväxtverket. Livsmedelsverkets arbete inom uppdraget, som namngetts Förenkla nationella regelverk, delredovisas genom denna skrivelse som omfattar kartläggning, analys och handlingsplan inför det fortsatta genomförandet av uppdraget.

1.2 Avgränsningar

Lagstiftningen på livsmedelsområdet är i huvudsak EU-harmoniserad. Livsmedelsverket har tolkat uppdraget utifrån att fokus ska vara att se över och förenkla egna föreskrifter. Arbetet med att förhandla fram förändringar i EU-lagstiftning redovisas därför inte inom uppdraget förenkla nationella regelverk.

Ofta behövs det nationella bestämmelser för att komplettera en EU-förordning så att den ska kunna tillämpas i praktiken och få genomslag. Ett EU-direktiv kan som huvudregel inte tillämpas direkt, utan måste genomföras i nationell lagstiftning. I de fall en nationell föreskrift innehåller mer detaljerade bestämmelser eller hårdare krav än EU-lagstiftningen finns det ett utrymme att förenkla eller revidera den nationella lagstiftningen. Inom uppdraget har Livsmedelsverkets föreskrifter genomlysts för att identifiera var det nationella utrymmet för regelförenkling finns.

I slutleveransen av detta uppdrag ska Livsmedelsverket redogöra för genomförda regelförenklingar och lämnade förslag på ändringar av lagar och förordningar. Inom ramen för uppdraget redovisas därför inte åtgärder som Livsmedelsverket genomför i form av vägledning och utbildning som syftar till att förändra kontrollmyndigheternas tillämpning av gällande lagstiftning på livsmedelsområdet. Detta även om sådana åtgärder många gånger leder till upplevda regelförenklingar för företagen.

Förslag som kommit in som berör andra myndigheters föreskrifter har vidareförmedlats till dessa myndigheter. I de fall en sakfråga med stor regelbörda för företag visar sig styras av flera myndigheters nationella föreskrifter kommer Livsmedelsverket att samverka med de andra myndigheterna för att säkerställa att en regelförenkling får önskad effekt och inte motverkas av andra myndigheters föreskrifter.

1.3 Dialoger under uppdraget

Tillväxtverket har i uppdrag att erbjuda metodstöd till de myndigheter som omfattas av uppdraget och ta fram en sammanfattande analys av de redovisningar som berörda myndighet lämnar.

Under uppdragets gång har Tillväxtverket sammankallat till digitala dialogmöten för de inblandade myndigheterna. Livsmedelsverket har deltagit vid fem sådana dialogmöten. Myndigheterna har delat med sig av projektplaner och rapportmallar samt samverkat kring frågor om informationsinhämtning från företag och branschorganisationer.

Livsmedelsverket har haft dialog med Sveriges kommuner och regioner (SKR) om hur kommunernas miljö- och hälsoskyddskontor skulle kunna involveras i uppdraget och informationsinhämtningen. Livsmedelsverket har vidare haft dialog med Näringslivets regelnämnd (NNR) och med företrädare för branschorganisationer, se mer nedan under avsnitt 2.

2. Kartläggning av regelförenklingsbehov utifrån företagens perspektiv

2.1 Insamling av regelförenklingsbehov

Inom uppdraget har Livsmedelsverket bett om förslag från följande aktörer:

- Företag och branschorganisationer
 - Skriftligt genom e-tjänst,
 - muntligt vid återkommande terminsmöten och
 - muntligt vid förenklingsmötet som genomfördes med branschorganisationer den 19 december 2024.
- Personal/medarbetare på Livsmedelsverket
 - Genom e-tjänst samt vid sammanställning av synpunkter från tidigare genomförda regelförenklingsprojekt.
- Inspektörer vid den kommunala livsmedelskontrollen
 - Genom information om pågående regelförenklingsprojekt på Livstecknet, Livsmedelsverkets inloggningsskyddade kommunikationskanal till kontrollmyndigheter, med möjlighet att e-posta in synpunkter.

2.1.1 Dialog med företag och branschorganisationer

Under uppdragets inledande del tog arbetsgruppen fram en e-tjänst med rubriken ”Vilka nationella livsmedelsregler är mest betungande för ditt företag?”. Vid tidigare regelförenklingsprojekt som genomförts på Livsmedelsverket har många av de synpunkter som kommit in från företag varit övergripande och sällan pekat ut specifik lagtext, vilket gör det svårt att på djupet förstå vilka svårigheter som finns. I e-tjänsten som publicerades den 2 december 2024 kunde företag och branschorganisationer därför ge förslag på regeländringar i fritext, men även med hjälp av en lista på alla Livsmedelsverkets föreskrifter peka ut vilken eller vilka föreskrifter de upplevde som betungande. En företagsnyhet med information om e-tjänsten skickades ut. Nyheterna når cirka 9 000 företagare som prenumererar på Livsmedelsverkets företagsnyheter. Företagen ombads att lämna in synpunkter senast den 20 januari 2025.

Under hösten 2024 genomförde Livsmedelsverket terminsmöten med branschorganisationerna Svensk Dagligvaruhandel (SvDH), Livsmedelsföretagen (LI), Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), och Svensk Egenvård (SvEV). Vid dessa möten

informerades branschorganisationerna om regeringsuppdraget och möjligheten att lämna in synpunkter på regelförenkling till Livsmedelsverket. Den 19 december 2024 hölls ett förenklingsmöte i Livsmedelsverkets lokaler i Uppsala, på initiativ av Näringslivets regelnämnd (NNR), där företrädare för branschorganisationerna LRF, Visita, LI, Företagarna, Svensk Handel och Småföretagarna deltog och framförde synpunkter och förslag på regelförenklingar muntligt till Livsmedelsverket. De synpunkter som framfördes vid dessa möten har antecknats och tagits med vid analysen av inkomna förslag.

2.2.2 Synpunkter från medarbetare på Livsmedelsverket

Livsmedelsverkets medarbetare har också uppmanats att lämna in förslag på regelförenklingar, inklusive förslag på regelförenkling som har kommit in till myndigheten från företag och branschorganisationer vid tidigare tillfällen. Sådana förslag har samlats in. Flertalet av dem hanteras dock inom ramen för andra uppdrag eller processer, såsom regeringsuppdraget om att stärka och påskynda förenklingsarbetet. Dessa förslag redovisas därför inte inom ramen för detta uppdrag.

2.2.3 Synpunkter från inspektörer på kommunala kontrollmyndigheter

Inspektörer på kommunala kontrollmyndigheter har mycket kontakt med företag och får löpande information från dem om regler och tillämpning av lagstiftningen som upplevs som betungande. Därför informerade arbetsgruppen på Livsmedelsverket de kommunala kontrollmyndigheterna om det pågående uppdraget genom en nyhet på websidan Livstecknet, och inspektörerna gavs möjlighet att e-posta in synpunkter eller frågor om uppdraget. Under uppdragets gång har det dock ännu inte kommit in några frågor eller regelförenklingsförslag från kommunala kontrollmyndigheter.

2.2 Resultat från kartläggningen

2.3.1 Skriftliga svar

Den 24 januari 2025 hade svar från 89 företagare eller branschorganisationer lämnats. Av de inlämnade svaren kom 13 från branschorganisationer och 76 från företag. Några av de svar som skickats in i e-tjänsten innehåller flera olika förslag på regelförenklingar, totalt har det kommit in 155 förslag. Av de totalt 155 förslagen på regelförenklingar från företag och branschorganisationer kunde cirka 80 kopplas till EU-lagstiftning, nationell lag/förordning eller till nationella föreskrifter. Resterande förslag var antingen för ospecifika för att kunna dra några slutsatser från eller innehöll förslag som inte kan åstadkommas genom förändring av en författning.

I e-tjänsten fanns möjlighet att kryssa för flera alternativ på frågan ”Vilken typ av verksamhet beskriver ditt företag bäst?” De som skickat in svar i e-tjänsten fördelades enligt följande.

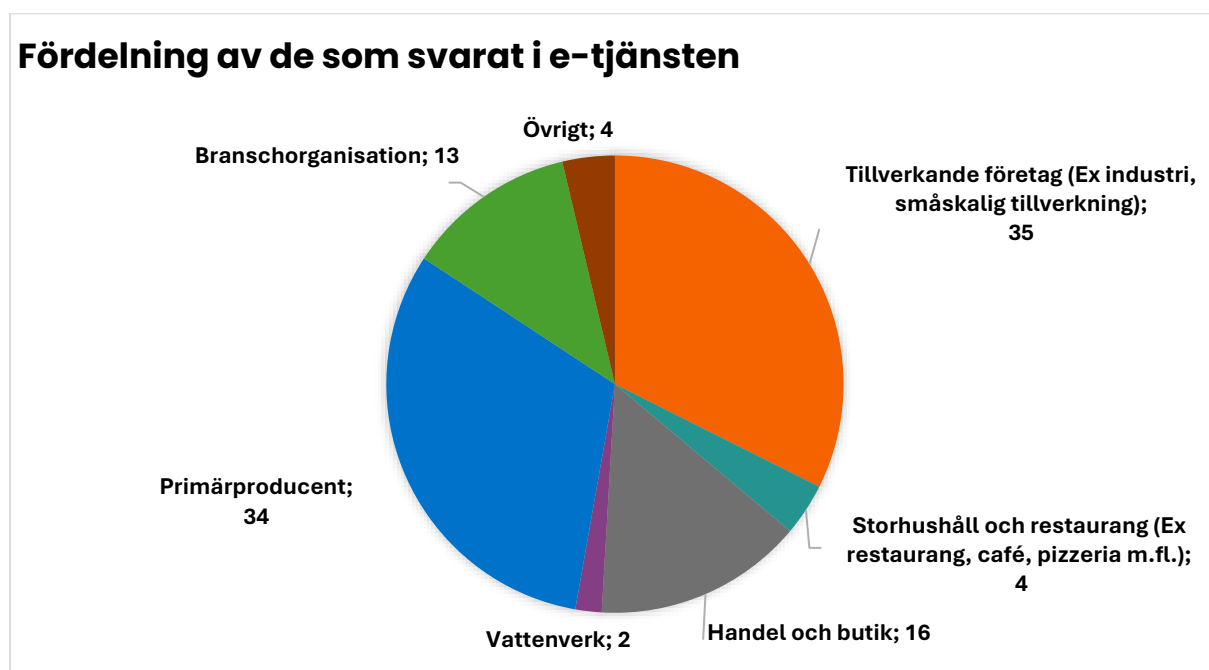

Bild 1. Fördelning av de som svarat i e-tjänsten.

I e-tjänsten ställdes frågan ”Vill du ange exakt vilka nationella föreskrifter som är betungande för ditt företag?” För de som svarade ja på den frågan fanns möjlighet att markera en eller flera föreskrifter som de upplever betungande. Av de 33 som svarat ja på frågan har svaren fördelat sig enligt följande:

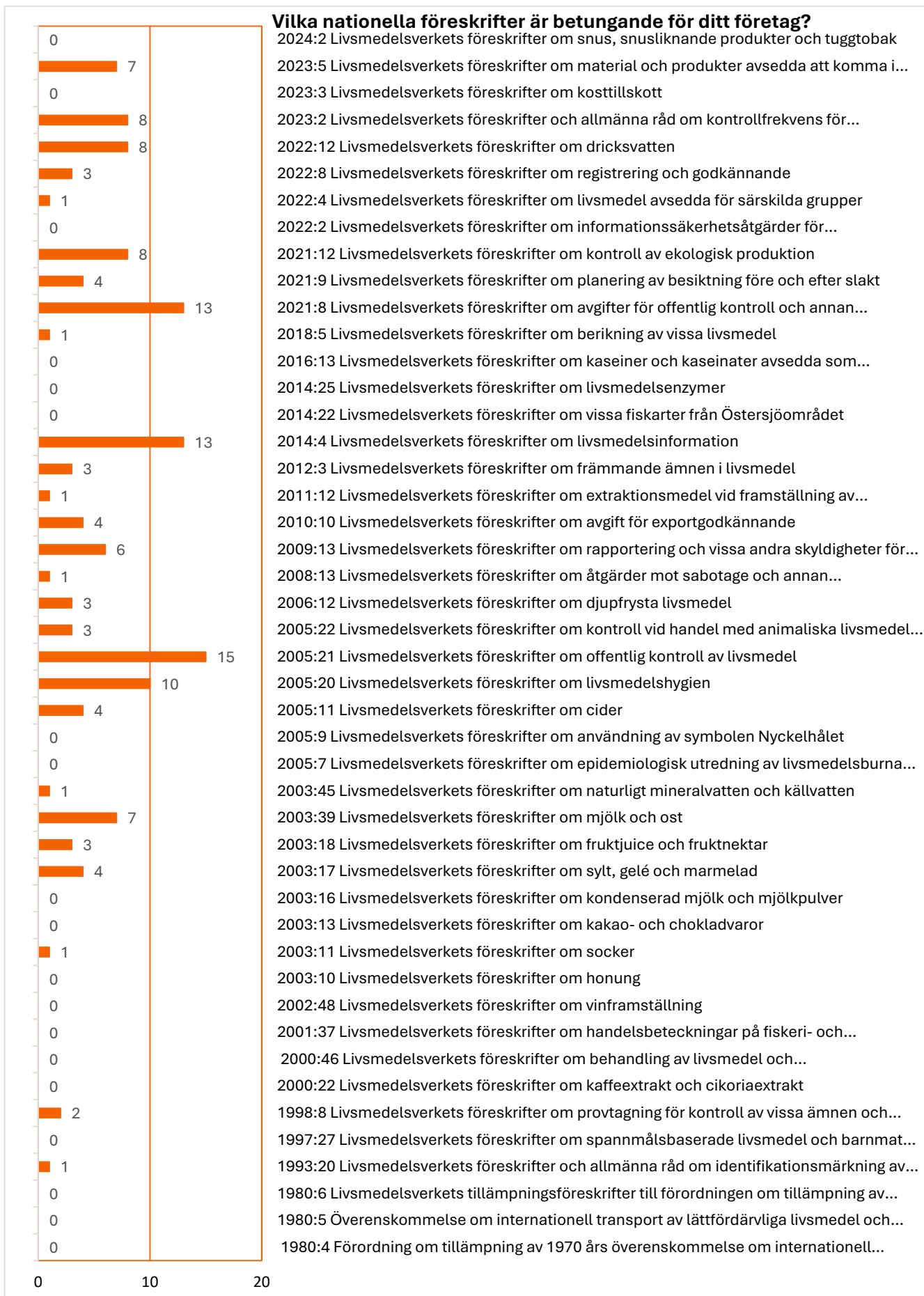

Bild 2. Svartsfördelningen på frågan Vill du ange exakt vilka nationella föreskrifter som är betungande för ditt företag?

Majoriteten av de som svarade i enkäten lämnade även fritextsvar med förslag på regelförenklingar och övriga kommentarer. En sammanställning av fritextsvaren visade att de svaren bland annat handlade om:

Märkning och livsmedelsinformation

Företag upplever sammanfattningsvis att märkningskraven är omfattande och svårtolkade, vilket leder till höga kostnader och risk för felmärkning.

- **Exempel på föreslagna förenklingar/åtgärder som lämnats i fritextsvar:**
 - *”Förhandsgranskning av märkning. Det är många och krångliga regler om märkning. Det kan vara mycket kostsamt att behöva trycka nya förpackningar eller etiketter för att någon detalj blivit fel. Att få hjälp från myndigheten att göra rätt direkt skulle verkligen underlätta för företag”.*
 - *”Ändra regelverket för journalföring och märkning av nöt till att mer likna reglerna för hägnat vilt eller åtminstone som får/gris.”*

Myndighetskontroller och samordningen mellan myndigheter

Företag upplever sammanfattningsvis att kontroller är tidskrävande och ibland överlappande, vilket skapar onödig administration.

- **Exempel på föreslagna förenklingar/åtgärder som lämnats i fritextsvar:**
 - *”Samordna registret för foder- och livsmedelsproducenter så att företag inte behöver rapportera till flera myndigheter.”*
 - *”Många kontroller borde kunna samordnas. När man kommer och inspekterar ex styckning kan man kanske samtidigt titta på provtagningar. Inte göra små inspektioner olika dagar. Allra helst på små slakterier.”*

Kontrollfrekvens och avgifter för kontroll

Företag anser sammanfattningsvis att vissa avgifter kopplade till kontrollen är oproportionerliga och att kontrollfrekvensen är för hög.

- **Exempel på föreslagna förenklingar/åtgärder som lämnats i fritextsvar:**
 - *”Tolkningen av vad som är lokal marknad borde påverka avgiftsnivåerna.”*
 - *”Som certifierat företag med årlig revision borde godkänd revision vara tillräckligt och inte som idag behöva tillsyn och höga avgifter från myndigheter.”*

3. Analys av förenklingsbehov

Svaren med synpunkter från företag och branschorganisationer som samlats in analyserades i tre steg. Metoden för analysen och resultaten från analysen i detalj beskrivs i bilaga 3.

3.1 Resultat av analys av förenklingsförslag

Av de 89 inlämnade svaren i e-tjänsten sorterades totalt 51 förslag bort eftersom de inte bedömdes vara kopplade till något förenklingsbehov av en författning. Bland dessa fanns bland annat synpunkter som lyfter att bristande samordning mellan myndigheterna och att tillämpningen av lagstiftning är det som är betungande för företagen. Dessa svar visar att det fortfarande finns ett stort behov hos företagen av att dessa områden förbättras och arbetet med att utveckla kontrollen behöver fortsätta.

3.2 Förslag kopplade till EU-lagstiftning

De 13 förslag som kopplades samman med EU-lagstiftning eller föreskrifter som bara implementerar EU-lagstiftning kommer att hanteras vidare av Livsmedelsverket inom ramen för verkets EU-arbete. De förslag som Livsmedelsverket, efter en analys, bedömer bör prioriteras kommer att skickas in till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet för vidare bedömning.

Ett exempel på förenklingsförslag som kopplades till EU-lagstiftning är undantag om provtagning för små dricksvattenproducenter.

3.3 Hemställan om översyn av bestämmelser om sanktionsavgifter i nationell lag eller förordning

Två förslag på förenkling kan kopplas samman med nationell lag eller förordning om sanktionsavgifter. Dessa förenklingsförslag är:

Regelförenklingsförslag kopplade till nationell lag eller förordning
SFS 2006:813, SFS 2013:1059 Ändra beräkningsgrunden för att räkna ut sanktionsavgifter som bygger på årsomsättning för livsmedelssanktionsavgift.
SFS 2013:363 Ändring av kravet på att ta ut sanktionsavgift enligt vad som idag står i 19 § lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

Förslagen beskrivs mer ingående enligt följande:

Sveriges Gårdsmejerister anser att nuvarande konstruktion medför att sanktionsavgifterna kan bli orimliga. Sveriges Gårdsmejerister uppmärksammar särskilt bestämmelserna om små mängder och de därmed mycket små verksamheterna, som enligt dem drivs mer av entusiasm än vinst. Det handlar till exempel om hobby- eller mikroverksamheter med en flock höns eller ett par bikupor, eller mjölkbönder som låter några grannar hämta mjölk till hushållet. Sveriges Gårdsmejerister påtalar att orimliga sanktionsavgifter i förhållande till allvarligheten i förseelsen och orimliga skillnader i belopp för samma förseelse beroende på personens inkomstform, företagare eller löntagare, skadar tilltron till myndigheterna.

Även Eldrimner har lämnat synpunkter om att sanktionsavgifter kan bli orimliga när de räknas på hela omsättningen i en enskild firma med vitt skilda verksamheter. Sanktionsavgiften beräknas på hela företagarens omsättning när företagsformen är enskild firma. Eldrimner anser att dessa orimliga sanktioner för företagare som vill göra rätt skadar intresset för att ha ett ekologiskt sortiment. Eldrimner föreslår därför att sanktionsavgiften för företagare med enskild firma bara ska beräknas på omsättningen i den verksamhet sanktionen gäller.

Livsmedelsverket instämmer i att nuvarande sanktionsavgifter som beräknas utifrån företagets årsomsättning kan bli orimliga i det enskilda fallet. För att sanktionsavgifterna ska anses vara ändamålsenligt och proportionerlig behöver förordningarna därför ses över i denna del.

Livsmedelsverket hemställer om att regeringen ser över regleringen vad gäller de sanktionsavgifter som tas ut med stöd av livsmedelsförordningen och förordningen om kontroll av ekologisk produktion, och särskilt beloppsnivåerna.

3.4 Förslag kopplade till nationella föreskrifter

Den översiktliga analysen av alla lämnade regelförenklingsförslag resulterade i en lista med åtta förslag kopplade till nationella föreskrifter där Livsmedelverket bedömer att det finns ett nationellt utrymme i lagstiftningen att genomföra förändringar. Dessa förslag tas med i handlingsplanen för uppdragets genomförande.

Dessa förenklingsförslag är:

Förenklingsförslag som tas med i pågående föreskriftsarbete kopplat till frukostdirektiven
LIVSFS 2003:18 Rent pressad fruktjuice (100%) av enskilda eller flertalet fruktsorter ska få kallas must (inte bara äpple).
LIVSFS 2003:17 Vidare definitioner av sylt för att möjliggöra kreativitet.
Förenklingsförslag för vilka föreskriftsarbete kan initieras
LIVSFS 2014:4 Ta bort anmälningskrav som omfattar färdigförpackade livsmedel, avsedda för konsumenter, som är märkta med uppgifter att de är fria från allergener.
LIVSFS 2012:3 Sänk gränsvärdet för bly i vissa livsmedel så det blir harmoniserat med EU-lagstiftning.
LIVSFS 2003:39 Ta bort kravet på att ost ska märkas med fetthalt.
Ny föreskrift: Möjlighet att kunna sälja renkött på samma sätt som småskalig nötköttsförsäljning.
LIVSFS 2005:20 Definiera begreppen lokalt marginellt och begränsat.
Förenklingsförslag som tas med till utvärdering av riskklassningsmodellen under 2026
LIVSFS 2023:2 Sänk kontrollfrekvensen för företag som har många olika aktiviteter men producerar liten volym livsmedel, samt öka reduktionen av kontrollfrekvens för företag som är tredjepartscertifierade.

4. Resultat av analys – regelverk som är mest betungande för företagen

I e-tjänsten ställdes frågan ”Vill du ange exakt vilka nationella föreskrifter som är betungande för ditt företag?”. För de som svarade ja på den frågan fanns möjlighet att kryssa för en eller flera föreskrifter som de upplever betungande. 33 svarande svarade ja och de tre föreskrifter som fick flest kryss var följande:

- LIVSFS 2005:21 Livsmedelsverkets föreskrifter om offentlig kontroll; **15 kryss**
- LIVSFS 2021:8 Livsmedelsverkets föreskrifter om avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet; **13 kryss**
- LIVSFS 2014:4 Livsmedelsverkets föreskrifter om livsmedelsinformation; **13 kryss**

Då de tillhörande fritextsvaren till dessa svar inte tydligt specificerade vad i föreskrifterna de svarande upplevde betungande, har Livsmedelsverket endast dragit övergripande slutsatser utifrån e-tjänstsvaren av vilka regelverk på livsmedelsområdet som är mest betungande för företagen.

4.1 Kontrollen i sig och avgifterna som hänger samman med kontrollen

Vi kan konstatera att Livsmedelsverket föreskrifter (LIVSFS 2021:8) om avgifter för offentlig kontroll samt Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:21) om offentlig kontroll upplevs som betungande av många. Detta tillsammans med vad som framgår av fritextsvaren, som i flera fall kunde kopplas samman till Livsmedelsverkets föreskrifter och allmänna råd (LIVSFS 2023:2) om kontrollfrekvens för riskbaserad offentlig kontroll, gör att vi kan dra den övergripande slutsatsen att företagen upplever utförandet av kontrollen på livsmedelsområdet och avgifterna som hänger samman med kontrollen som ett betungande regelverk.

I sammanhanget vill vi erinra om att regeringen har tillsatt en utredning, Dir 2023:170, som har till uppgift att bland annat se över organiseringen och finansieringen av livsmedelskontrollen. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag senast den 31 maj 2025.

Livsmedelsverket bedömer vidare att utförande av offentlig kontroll till stor del handlar om hur kontrollmyndigheterna tillämpar lagstiftningen. Här skulle ett fortsatt arbete med att öka likvärdigheten vid tillämpning av gällande lagstiftning och att stärka bemötandet vid

utförande av kontrollen också kunna medföra att företagen upplever att kontroll inte är lika betungande.

4.2 Regler om märkning av livsmedel

I e-tjänsten fick även Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2014:4) om livsmedelsinformation många kryss. Många av reglerna som gäller märkning och livsmedelsinformation regleras i EU-bestämmelser. Endast ett fåtal märkningsuppgifter regleras i LIVSFS 2014:4. Av den anledningen drar vi den övergripande slutsatsen att regler gällande märkning av livsmedel upplevs som betungande för många företag.

I 14 § LIVSFS 2014:4 finns det bestämmelser om att färdigförpackade livsmedel som märks med ”fri från” ska anmälas till Livsmedelsverket. Att ta bort kravet på anmälan är ett förslag som flera företag har lyft som en regelförenkling. Av den anledningen drar Livsmedelsverket slutsatsen att den specifika regeln med anmälningskrav på fri från-produkter upplevs som betungande för företag.

4.3 Sammanfattning – regelverk som är mest betungande för företagen

Av svaren i e-tjänsten drogs följande slutsatser:

De regelverk inom Livsmedelsverkets verksamhetsområden som är mest betungande för företag och där behovet av förenklingsåtgärder är störst:

På övergripande nivå:

- Hur kontroll på livsmedelsområdet utförs och avgifterna som hänger samman med kontrollen.
- Regler om märkning av livsmedel.

Specifika regler på föreskriftsnivå:

- Att färdigförpackade livsmedel som märks med ”fri från” ska anmälas till Livsmedelsverket, LIVSFS 2014:4 om livsmedelsinformation.

5. Handlingsplan för att genomföra uppdraget

Handlingsplanen för uppdragets genomförande består av två delar. En del som beskriver hur de förbättringsförslag som kommit in under uppdraget kommer hanteras och tas om hand och en del som beskriver myndighetens fortsatta arbete med regelförenklingar.

5.1 Hantering av inkomna förbättringsförslag

Arbetet med att revidera föreskrifter som hör samman med de så kallade frukostdirektiven har redan startat på Livsmedelsverket. De förbättringsförslag som har kopplats samman med Livsmedelsverket föreskrifter (LIVSFS 2003:17) om sylt, gelé och marmelad och (LIVSFS 2003:18) fruktjuice och fruktnektar kommer att ingå som underlag i föreskriftsarbetet för dessa föreskrifter. Arbetet beräknas vara klart under 2025.

De förslag som har kopplats samman med LIVSFS 2023:2 som bland annat handlar om lämplig kontrollfrekvens kommer tas med som inspel till utvärderingen av riskklassningsmodellen som genomförs 2026. Föreskriften och den tillhörande modellen började tillämpas den 1 januari 2024. En utvärdering av hur föreskriften tillämpas och hur modellen påverkar företagen bör genomföras innan ett större föreskriftsarbete initieras. Livsmedelsverket kommer fram till dess att utvärderingen genomförts fortsätta att vägleda företagare och kontrollmyndigheter om hur modellen kan tillämpas och vilka undantag som kan göras i de fall då modellen skulle leda till ett orimligt utfall.

För de resterande fem förslag som kan kopplas till nationella föreskrifter kommer ytterligare analyser genomföras av respektive förslag för att bedöma genomförbarheten, resursbehov, målgruppens storlek och om förslaget medför en minskad regelbörda. Analysen kommer att resultera i en plan för fortsatt föreskriftsarbete.

Två förslag som gäller sanktionsavgifter har kopplats samman med nationella förordningar. Livsmedelsverket hemställer i och med denna rapport om att regeringen ser över regleringen vad gäller de sanktionsavgifter som tas ut med stöd av livsmedelsförordningen och förordningen om kontroll av ekologisk produktion, och särskilt beloppsnivåerna, se ovan avsnitt 3.3.

5.2 Myndighetens fortsatta arbete med regelförenklingar

I uppdraget ingår även att redogöra för metoder, hinder och möjligheter med regelförenkling inom myndigheten. Livsmedelsverket kommer under våren och sommaren 2025 att göra en analys av myndighetens arbete med regelförenklingar. Detta arbete tillsammans med en handlingsplan för fortsatta insatser ska ingå i slutrapporten för uppdraget. En handlingsplan för fortsatta insatser och en långsiktig plan för hur regelförenklingsarbetet ska genomföras på Livsmedelsverket kommer tas fram under hösten 2025, för att sedan presenteras i slutrapporten 2026.

Klimat- och näringslivsdepartementetAdressater:
Se bilaga 1

Uppdrag att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag

Regeringens beslut

Regeringen ger de statliga myndigheterna som framgår av bilagan i uppdrag att se över och förenkla egna föreskrifter och allmänna råd och att lämna förslag beträffande lagar och förordningar inom sina verksamhetsområden, i syfte att minska regelbördan för företag.

Myndigheterna ska lämna en delredovisning senast den 15 mars 2025 och en slutredovisning senast den 15 mars 2026 till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) med kopia till Tillväxtverket.

Regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag att erbjuda metodstöd till de myndigheter som omfattas av uppdraget och att ta fram en sammanfattande analys av de redovisningar som berörda myndigheter lämnar. Tillväxtverket ska lämna en delredovisning senast den 30 april 2025 och en slutredovisning uppdraget senast den 30 april 2026 till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet). Slutredovisningen ska innehålla rekommendationer om vidare åtgärder.

För uppdraget får varje myndighet under 2024 använda 833 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 24 Näringsliv för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:5 *Näringslivsutveckling*, anslagsposten 1 Näringslivsutveckling - del till Kammarkollegiet. För 2025 beräknas varje myndighet få använda 833 000 kronor från samma anslag. Medlen betalas ut årligen efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 29 november respektive år.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2026 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Medel får användas för programanknutna kostnader.

Regeringen beräknar att totalt 10 miljoner kronor kommer att avsättas för uppdraget för 2025, under förutsättning att Riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

Närmare beskrivning av uppdraget

I uppdraget ingår att kartlägga och analysera behov av och möjligheter till regelförenklingar, i syfte att minska regelbördan för företag. Med regelbörda avses bland annat kostnader för företag som följer av lagar, förordningar och andra föreskrifter. Det innefattar administrativa kostnader, men även fullgörandekostnader som produktions- och investeringskostnader, samt alternativkostnader. Alternativkostnader följer bland annat av regler som minskar handlingsutrymmet för företag att utforma och utveckla verksamhetsformer och produkter, vilket kan vara särskilt hämmande för innovation. Regelförenkling ska bidra till att utforma enkla och tydliga regelverk som främjar företagets konkurrenskraft och tillväxtförmåga. Arbetet ska utgå från företagets perspektiv, förutsättningar och behov.

Kartläggningen ska identifiera de regelverk inom myndigheternas verksamhetsområden som är mest betungande för företag och där behovet av förenklingsåtgärder är störst.

Myndigheterna ska med utgångspunkt i kartläggning och analys se över och förenkla egna föreskrifter och allmänna råd. Förenklingar av egna föreskrifter och allmänna råd ska prioriteras. Om verkningsfulla förenklingsåtgärder kräver ändringar av lagar och förordningar inom myndighetens verksamhetsområde, ska myndigheterna lämna förslag på sådana ändringar. Förslag som avser ändringar i lag och förordning ska löpande överlämnas till ansvarigt departement (med kopia till Klimat- och näringslivsdepartementet). Myndigheterna ska göra erforderliga konsekvensanalyser i enlighet med gällande förordningar samt avvägningar

mot de mål och syften regelverken ska uppnå. Här ingår även att där relevant beakta riskerna för att företag utnyttjas av kriminella, som ett led i brottslighet och används för olika typer av brottsupplägg. Åtgärder och förslag ska vara förenliga med EU-rätten och åtaganden i internationella konventioner.

Vid uppdragets genomförande ska myndigheterna beakta hur regelverk kan påverka handläggningstider, service och bemötande samt möjliggöra automation, digitala tjänster och förenklat uppgiftslämnande för företag.

Myndigheterna bör där så är relevant samverka i uppdragets genomförande för att identifiera behov av och möjligheter till förenklingar som berör regelverk inom flera myndigheters verksamhetsområden. Myndigheterna kan vid behov inhämta stöd av Tillväxtverket vad gäller metoder och arbetssätt för regelförenkling. Dialog med berörda företag, branschorganisationer och andra relevanta intressenter ska ske för att identifiera behov av regelförenkling och förslag till åtgärder.

Myndigheterna ska i sin delredovisning senast den 15 mars 2025 redogöra för resultatet av kartläggning och analys med en handlingsplan för uppdragets genomförande. Myndigheternas slutredovisning ska lämnas senast den 15 mars 2026. I den ska myndigheterna redogöra för genomförda regelförenklingar och lämnade förslag, förväntade effekter för företag, samt metoder, hinder och möjligheter i arbetet med regelförenkling. I slutredovisningen ska det också finnas en uppdaterad handlingsplan med förslag om fortsatta insatser.

Tillväxtverket ska erbjuda möjligheter till erfarenhetsutbyte och stöd avseende metoder och arbetssätt för regelförenkling för de myndigheter som omfattas av uppdraget. Tillväxtverket ska i en delredovisning senast den 30 april 2025 lämna en sammanfattande analys av de kartläggningar som har genomförts av berörda myndigheter. Tillväxtverket ska lämna en slutredovisning av uppdraget senast den 30 april 2026. Slutredovisningen ska innehålla en sammanfattande analys av de åtgärder som redovisats av berörda myndigheter, förväntade effekter för företag samt rekommendationer för det fortsatta arbetet. Rekommendationerna ska avse såväl de berörda myndigheternas som regeringens arbete.

Skälen för regeringens beslut

Målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Sverige behöver kraftigt minska företagens regelbörda. Lagar och myndighetsregler är idag ett av de främsta tillväxthindren för små och medelstora företag. För att skapa tillväxt och arbete behöver företagen kunna fokusera på sin kärnverksamhet. Förenklingsarbetet ska vara en integrerad del av myndigheternas arbete med målet att stärka och påskynda arbetet med regelförenklningar, bland annat genom en kontinuerlig och systematisk översyn av regelverk som berör företag. Samtidigt behöver regelverken vara utformade så att det kan förebyggas och motverkas att företag används som brottsverktyg av kriminella.

Inriktningen för regeringens förenklingspolitik framgår bland annat av skrivelsen En förenklingspolitik för stärkt konkurrenskraft, tillväxt och innovationsförmåga (skr. 2021/22:3).

Enligt Tillväxtverkets rapport Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft 2022 uppskattas företagens årliga kostnader till följd av nya och ändrade regler ha ökat med sammanlagt ca 1 miljard kronor under 2022 varav ca 620 miljoner kronor avser företagens administrativa kostnader.

På regeringens vägnar

Ebba Busch

Karl Westberg

Kopia till

Utrikesdepartementet/FH HI

Socialdepartementet/HC

Finansdepartementet/BA/FMA FPM/OFA ESA/OFA SFÖ/SKA S3

Arbetsmarknadsdepartementet/ARM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/LB

Arbetsmiljöverket
Folkhälsomyndigheten
Havs- och vattenmyndigheten
Kemikalieinspektionen
Livsmedelsverket
Naturvårdsverket
Skatteverket
Statens jordbruksverk
Statistiska centralbyrån
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Sveriges geologiska undersökning

UPPDRAGSPLAN

Förenkla nationella regelverk

Dokumenthistorik

Version	Datum	Ändrad av	Utförda förändringar
1	2024-11-08		

Innehåll

1	Direktiv och bakgrund	2
2	Intressenter	2
3	Kort beskrivning av uppdraget	3
4	Koppling till Livsmedelsverkets inriktning och mål	4
5	Syfte för uppdraget	4
6	Effektmål och projektmål för projektet	5
7	Avgränsning	5
8	Milstolpe- och aktivitetsplan	6
9	Kostnader	10
10	Projektorganisation	11
11	Dokumentation och uppföljning	12
12	Kommunikationsplan	12
13	Risikanalys	12

1 Direktiv och bakgrund

Livsmedelsverket har under lång tid arbetat med ”att göra det lätt att göra rätt” för företag som verkar inom livsmedelskedjan. Det har även bedrivits arbete för att förenkla regelverk i syfte att minska den administrativa bördan och kostnader för företagen. 2007 fick Livsmedelsverket tillsammans med andra myndigheter i uppdrag att lämna underlag till Regeringens handlingsplan för att förenkla reglerna för företag. Handlingsplanen skulle resultera i att minska företagens administrativa börda med minst 25 % till år 2010. Projektet på Livsmedelsverket döptes till Klara och när det avslutades under 2011 hade det resulterat i att de beräknade administrativa kostnader från livsmedelsområdet minskat med 36,5 %, vilket innebar att projektet uppnådde målet med råge.

Men det finns mer att göra och Livsmedelsverket kan göra fler insatser som får en positiv effekt för företagen. I Livsmedelsverkets inriktning för 2025 finns att läsa att företag i livsmedelsbranschen upplever att de har ett komplext regelverk (...) att förhålla sig till och att den sammanlagda regelbördan kan upplevas som svår att överblicka och förstå (...) för företagen som ska förhålla sig till alla olika regler.

Regeringen bedriver en offensiv förenklingsagenda för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader. Som ett led i det presenterades den 10 april 2024 ett Förenklingsråd som bland annat ska föreslå hur befintliga svenska regelverk kan förenklas och lämna förslag på andra förenklingsåtgärder som ska göra det lättare för företag att följa regelverken. Som ytterligare led i arbetet gav regeringen den 18 juli 2024 elva myndigheter, där ibland Livsmedelsverket, i uppdrag att arbeta för enklare regelverk. Syftet är att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader för att livsmedelsföretagare ska kunna fokusera på sin huvudverksamhet. Detta underlättar i längden möjligheten till innovation hos företagare, men även beredskap i form av att fler kan tänkas välja att driva livsmedelsföretag och därmed stärker landets livsmedelsförsörjning.

2 Intressenter

Regeringen genom Klimat- och näringslivsdepartementet har gett Livsmedelsverket tillsammans med tio andra myndigheter i uppdrag att se över och förenkla egna föreskrifter och allmänna råd samt att lämna

förslag beträffande lagar och förordningar inom sina verksamhetsområden i syfte att förenkla regelbördan för företag. Regeringskansliet förväntar sig en delredovisning av uppdraget den 15 mars 2025 samt en slutlig redovisning senast den 15 mars 2026.

Av uppdraget framgår att dialog med berörda företag, branschorganisationer och andra relevanta intressenter ska ske för att identifiera behov av regelförenkling och förslag till åtgärder. Efter analys identifierade Livsmedelsverket fyra stora

branschorganisationer (VISITA, Svensk dagligvaruhandel, Livsmedelsföretagen och LRF) där samverkans forum redan finns och där träffar med Livsmedelsverkets avdelning ROR sker en gång i halvåret. Det genomförs även många andra möten mellan Livsmedelsverket och andra företag och branscher. Avdelningen LMK har möten och pratar med företagen på daglig basis i kontrollen och har även dialogmöten tre gånger om året med företagen.

Livsmedelsverket bör även samverka med andra myndigheter som har samma uppdrag samt med länsstyrelserna och de kommunala kontrollmyndigheterna. För att kontakten med kontrollmyndigheterna ska bli så effektiv som möjligt för alla parter bör även samverkan med SKR (Sveriges kommuner och Regioner) ske under uppdragets gång.

Tillväxtverket har en roll att erbjuda metodstöd till de myndigheter som omfattas av uppdraget och att ta fram en sammanfattande analys av de redovisningar som berörda myndigheter lämnar. Livsmedelsverket bör därför aktivt samverka med Tillväxtverket under uppdraget. Tillväxtverket kommer under uppdragets gång även bjuda in till uppföljningsmöten där myndigheterna som ingår i projektet kan dela med sig av lägesstatus för arbetet.

3 Kort beskrivning av uppdraget

Arbetet inom uppdraget startar med ett analysmöte den 30 september 2024 där en arbetsgrupp och styrgrupp tillsätts. Under hösten 2024 genomför arbetsgruppen en analys av vilket det nationella utrymmet i nationella föreskrifter och allmänna råd är där förenklingar och förändringar kan genomföras. Under hösten 2024 tas synpunkter in från branschorganisationer, företag och kontrollmyndigheter. Analysen resulterar i ett urval av nationella föreskrifter där förenklingar kan genomföras. Vad analysen resulterat i presenteras i delrapporten som ska lämnas in till Regeringskansliet senast den 15 mars 2025. Under 2025 genomförs ett antal föreskriftsarbeten inom myndigheten i enlighet med vad som identifierats i analysen.

Förändringar i föreskrifter som genomförts, lämnade förslag på ändringar i lagar och förordningar samt plan för fortsatt arbete för regelförenkling presenteras i slutrapporten som ska lämnas in till Regeringskansliet senast den 15 mars 2026. Slutrapporten ska även redogöra för metoder, hinder och möjligheter med regelförenkling inom myndigheten.

4 Koppling till Livsmedelsverkets inriktning och mål

Uppdraget arbetar mot en del av Livsmedelsverkets uppdrag:

- Sverige har säker och pålitlig mat

Utgångspunkt:

- Våra målgrupper har ett högt förtroende för oss och uppskattar vår service och dialog, vårt bemötande och våra råd

Förflyttningsområde:

- Skapa bättre förutsättningar för livsmedelsföretag

Delmål:

- Vi har tydliga strategiska prioriteringar för den utveckling och tillämpning av regler som bedöms ha störst effekt för livsmedelsföretagandet i Sverige

Uppdraget arbetar mot följande mål i Agenda 2030:

- Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Uppdraget arbetar även mot Livsmedelsstrategins övergripande mål:

- En konkurrenskraftig livsmedelskedja, där den totala livsmedelsproduktionen ökar samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet

Samt mot Livsmedelsstrategin - Strategiska området regler och villkor:

- Målet för det strategiska området är att utformningen av regler och villkor ska stödja det övergripande målet genom ändamålsenliga skatter och avgifter, regelförenklingar, administrativa lättnader och andra åtgärder för att stärka konkurrenskraften och lönsamheten.

5 Syfte för uppdraget

I regeringsbeslutet anges följande skäl för regeringens beslut:

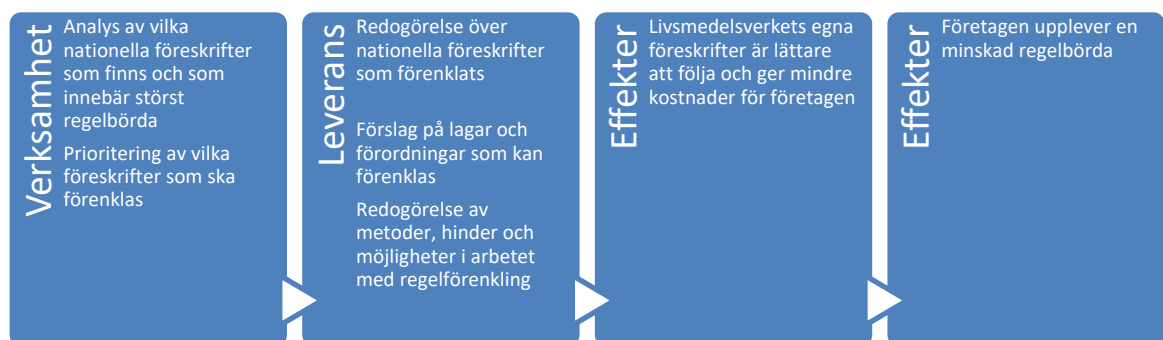
Målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Sverige behöver kraftigt minska företagens regelbörda. Lagar och myndighetsregler är idag ett av de främsta tillväxthindren för små och medelstora företag. För att skapa tillväxt och arbete behöver företagen kunna fokusera på sin kärnverksamhet. Förenklingsarbetet ska vara en integrerad del av myndigheternas arbete med målet att stärka och påskynda arbetet med regelförenklingar, bland annat genom en kontinuerlig och systematisk

översyn av regelverk som berör företag. Samtidigt behöver regelverken vara utformade så att det kan förebyggas och motverkas att företag används som brottsverktyg av kriminella.

6 Effektmål och projektmål för projektet

I slutleveransen ska Livsmedelsverket redogöra för genomförda regelförenklingar och lämnade förslag, förväntade effekter för företag, samt metoder, hinder och möjligheter i arbetet med regelförenkling (konsekvensanalys). I slutredovisningen ska det också finnas en uppdaterad handlingsplan med förslag om fortsatta insatser.

Uppdraget ska leda till att Livsmedelsverkets föreskrifter är lättare att följa och ger mindre kostnader för företagen. Den slutliga effekten som eftersträvas är att regelbördan för företag minskar.

7 Avgränsning

I slutleveransen ska Livsmedelsverket redogöra för genomförda regelförenklingar och lämnade förslag på ändringar av lagar och förordningar. Inom ramen för detta uppdrag ingår inte frågor som rör tillämpning av lagstiftningen på livsmedelsområdet.

Lagstiftningen på livsmedelsområdet är i huvudsak EU-harmoniserad.

Livsmedelsverket får i vissa fall ta fram föreskrifter som behövs för att genomföra eller komplettera EU-reglerna. En EU-förordning gäller direkt i alla medlemsländer som en del av den nationella lagstiftningen i det landet. En förordning får inte göras om till nationell lagstiftning och ett medlemsland får inte heller göra någonting som går emot det som står i förordningen. Livsmedelsverket anser inte att arbetet för att förhandla fram förändringar i EU-lagstiftning ingår i uppdraget förenkla nationella regelverk.

Ofta kan det behövas nationella bestämmelser för att komplettera en EU-förordning så att den ska kunna tillämpas i praktiken och få genomslag. Ett EU-direktiv kan som huvudregel inte tillämpas direkt, utan måste genomföras i nationell lagstiftning. Livsmedelsverkets föreskrifter innehåller bestämmelser som genomför EU-direktiv eller kompletterar EU-förordningar. Föreskrifterna innehåller ofta mer detaljerade bestämmelser än lagar och förordningar.

I de fall en nationell föreskrift innehåller mer detaljerade bestämmelser eller hårdare krav än EU-lagstiftningen finns det ett utrymme att förenkla eller revidera den nationella lagstiftningen. Inom uppdraget kommer Livsmedelsverkets föreskrifter genomgåas för att identifiera var det nationella utrymmet för regelförenkling finns inom Livsmedelsverkets föreskrifter.

Livsmedelsverket avser inte agera för att andra myndigheter ska förändra sina lagstiftningar inom detta uppdrag. Kommer det in synpunkter och förbättringsförslag som berör andra myndigheters lagstiftning bör dessa vidareförmedlas till rätt myndighet men det ingår inte i uppdraget att agera för att förändringar i andra myndigheters lagstiftning genomförs. I de fall en process med stor regelbörda för företag styrs av flera myndigheters nationella föreskrifter avser Livsmedelsverket samverka med de andra myndigheterna för att säkerställa att en regelförenkling inom processen får önskad effekt och inte motverkas av andra myndigheters föreskrifter.

8 Milstolpe- och aktivitetsplan

Påverkan av och på projektet

På Livsmedelsverket pågår flera andra projekt som på olika sätt syftar till att förenkla för företag. Samtliga andra projekt bedöms dock löpa parallellt med detta uppdrag. Vissa vinster kan göras genom koordinering med andra projekt när det gäller kontakter och möten med företag och bransch.

Flera medlemmar i arbetsgruppen för uppdraget förenkla nationella regelverk arbetar även i andra projekt och indirekt påverkar därför finansieringen av t.ex. arbetet av livsmedelsstrategin även bemanningen i uppdraget förenkla nationella regelverk.

Exempel på andra projekt som har kopplingar till detta uppdrag:

- [Stärka och påskynda förenklingsarbetet för att nå målen i livsmedelsstrategin](#)
- Livsmedelsstrategiuppdraget

Uppdraget Förenkla nationella regelverk kommer redovisas som en aktivitet under de tre listade projekten. Uppdraget är inte beroende av någon leverans från de andra projekten.

Framtagandet och revidering av föreskrifter sker i enlighet med instruktionen för myndighetens föreskriftsarbete, och i stort sett alltid krävs ett samarbete över

avdelnings- och enhetsgränser. Resurser tillsätts utifrån de behov av sakkunskap som finns i de enskilda föreskriftsarbetena.

Arbetet med att identifiera företagens förenklingsbehov inom föreskrifter och vilka föreskriftsarbeten och eventuella hemställan som bör prioriteras från 2025 drivs inom uppdraget Förenkla nationella regelverk. Det föreskriftsarbete som sedan prioriteras genomförs i linjen enligt instruktionen för myndighetens föreskriftsarbete. Även framtagandet av eventuell hemställan sker i linjen. Det behöver därmed säkerställas att resurser för dessa arbete finns. I slutrapporten för uppdraget redovisas de föreskriftsarbeten som genomförts av myndigheten och eventuell hemställan som lämnats under 2025.

Arbetet med att beskriva metoder, hinder och möjligheter i arbetet med regelförenkling drivs inom uppdraget Förenkla nationella regelverk. Detta tillsammans med en handlingsplan för fortsatta insatser ska ingå i slutrapporten för uppdraget.

Regeringsuppdraget har även tilldelats till tio andra myndigheter. Även dessa myndigheter behöver samverka med branschorganisationer och företag för att få in information om vilka regelverk som bör förenklas och det vore lämplig om myndigheterna på något vis kunde samordna inhämtandet av information för att det inte ska bli alltför betungande för företagen. Tillväxtverket har inte en samordnande roll i projektet men kommer kalla alla elva myndigheter till stormöten för att myndigheterna ska kunna samverka inom uppdraget.

Milstolpeplan

Milstolpe/Leverans -Beslutspunkt	Beskrivning av önskat resultat	Beslutsdatum	Ansvarig för leverans
Fastställande av uppdragsplan för uppdraget	Uppdragsplanen som tagits fram beskriver förväntade leveranser i uppdragsarbetet	2024-11-08	Malin Forséll
Presentation av plan för inhämtande av synpunkter om önskade regelförenklingar	Inhämtandet av synpunkter om önskade regelförenklingar startar	2024-11-08	Jim Eriksson
Redovisning av förarbetet och analysen av föreskrifter där förenklingar kan genomföras.	Analysen pekar ut inom vilka föreskrifter det finns ett nationellt utrymme för förenkling.	2024-12-11	Caroline Krantz
Redovisning av inkomna synpunkter från företag och bransch. Beslut om	Föreskriftsarbetet startar	2025-01-30	Jim Eriksson/ Caroline Krantz

Milstolpe/Leverans -Beslutspunkt	Beskrivning av önskat resultat	Beslutsdatum	Ansvarig för leverans
vilket/vilka föreskriftsarbeten som ska genomföras under 2025.			
Föredragning och beslut om delrapport styrgrupp	Den beslutade delrapporten kan skickas in till Regeringskansliet.	2025-02-13	Malin Forséll
Föredragning och beslut om delrapport GD	Den beslutade delrapporten kan skickas in till Regeringskansliet.	2025-02-28	Malin Forséll
Överlämning av delrapport till RK	Delrapporten överlämnas till RK.	2025-03-15	Malin Forséll
Lägesrapport om de pågående föreskriftsarbetena		Dragning för styrgruppen varje kvartal	Caroline Krantz
Föredragning om metoder, hinder och möjligheter i arbetet med regelförenkling		2025-10	Uppdragsledare
Föredragning och beslut om handlingsplan för fortsatta insatser	Handlingsplanen ligger till grund för verksamhetsplaneringen kommande år.	2025-12	Uppdragsledare
Föredragning och beslut om slutrapport LG och GD	Den beslutade slutrapporten kan skickas in till Regeringskansliet.	2026-02	Uppdragsledare
Överlämning till RK	Slutrapporten överlämnas till RK.	2026-03-15	Uppdragsledare

Aktivitetsplan

Start datum	Slut datum	Aktivitet	Milstolpe/leverans	Ansvarig
241001	241108	Ta fram en uppdragsplan som beskriver uppdraget	Fastställande av uppdragsplan	Malin Forséll
241007	241108	Ta fram plan för att ta in önskemål om regelförenklingar från intressenter	Redovisning av plan	Malin Forséll / Jim Eriksson
241007	241211	Genomför en analys av det nationella utrymmet i föreskrifter	Redovisning av arbetsgruppens analys av det nationella utrymmet	Caroline Krantz
241108	250115	Inhämta önskemål om regelförenklingar från intressenter	Redovisning av inkomna synpunkter från företag och bransch.	Jim Eriksson
250115	250130	Sammanställa synpunkter och skriva klart analysen.	Beslut om vilket föreskriftsarbete som ska genomföras under 2025.	Malin Forséll
250130-		Föreskriftsarbete pågår inom linjearbetet		Jurister, handläggare med sakkunskap, kommunikatör m.fl.
2506	2510	Sammanställa skrift om metoder, hinder och möjligheter i arbetet med regelförenkling		Uppdragsledare
2510	2512	Sammanställa handlingsplan för fortsatta insatser	Beslut om handlingsplan för fortsatta insatser	Uppdragsledare
2511	2602	Sammanställning av slutrapport	Föredragning och beslut om slutrapport LG och GD	Uppdragsledare

9 Kostnader

Uppdragskostnader

För uppdraget får Livsmedelsverket under 2024 ett anslag på 833 000 kronor som ska redovisas det under utgiftsområde 24 Näringsliv för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling, anslagsposten 1 Näringslivsutveckling - del till Kammarkollegiet. För 2025 beräknas Livsmedelsverket få använda 833 000 kronor från samma anslag. Medlen betalas ut årligen efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 29 november respektive år.

Kostnader	År 1 2024	År 2 2025	År 3 2026	Summa
Projektledning, antal timmar	100	100	50	250
Förarbete, inhämtande av synpunkter	200			200
Kommunikation, antal timmar	50	50	50	150
Analys av nationellt utrymme, föreskriftsarbeten, ev. hemställan m.m.	200	800	0	1000
				0
Utvärdering, antal timmar			50	50
Summa antal timmar	550	950	150	1650
Summa kostnad lön	412500	712500	112500	1237500
Anslag	833000	833000	0	1666000

För att beräkna kostnad för antalet timmar, använder Livsmedelsverket ett schablonberäknat timpris. Schablonen avser lönekostnad inklusive OH-kostnader (85 %). Det schablonberäknade timpriset är 750 kr inklusive OH.

Förvaltningskostnader

Resultatet av uppdraget blir förändrade föreskrifter samt en plan för hur arbetet med förenkling av föreskrifter och övrig lagstiftning ska fortlöpa efter uppdragets slut. Kostnaderna för det fortsatta arbetet med regelförenkling kommer ligga inom Livsmedelsverkets ordinarie verksamhet.

10 Projektorganisation

Uppdraget har en uppdragsledare, en uppdragsgrupp och en styrgrupp. Arbetet ska utföras i dialog med andra myndigheter samt branschföreningar, företag och andra aktörer som berörs av uppdraget. Därför tillsätts vid behov en arbetsgrupp med externa deltagare.

Beställare

Klimat – och näringslivsdepartementet

Styrgrupp

Kristina Ohlsson ROR

Maria Florin ROR_DK

Elin Häggqvist MS_JU

Petter Jonsson LMK_KS

Uppdragsledare

Forséll Malin ROR_DK

Uppdragsgrupp

I uppdragsgruppen ingår följande personer

Caroline Krantz

Malin Forséll

Katarina Wolf

LMK_KS

Jim Eriksson

Cristina Spens

MS_US

11 Dokumentation och uppföljning

Samtlig dokumentation i projektet samlas i mapp under S:\Projekt\Regeringsuppdrag förenkla nationella regelverk. Relevant dokumentation som inte är arbetsmaterial diarieförs i ärende 2024/02688, uppdragsledaren ansvarar för att detta genomförs. Dagordningar och minnesanteckningar från möten samlas i OneNote.

Uppdraget avslutas efter att slutrapport överlämnats till Regeringskansliet, samt efter att en projektutvärdering har gjorts och efter att lärande slutsatser från denna har förmedlats internt på Livsmedelsverket.

12 Kommunikationsplan

En separat kommunikationsplan har tagits fram för uppdraget.

13 Riskanalys

Risker som kan leda till att projektmålen inte uppnås är:

Vad kan hända?	Sannolikhet att det händer? (Hög/medel/låg)	Vad blir effekten på projekt/verksamhet? (Hög/medel/låg)	Riskmått	Hur eliminerar vi risk respektive minimerar effekt?
Brist på personalresurser inom uppdragsgruppen	Medel	Hög		
Arbetet med att förenkla föreskrifterna tar längre tid än beräknat	Medel	Låg		Antalet föreskrifter som ska förenklas behöver begränsas för att tiden inom uppdraget ska räckta till

Avdelningen för råd och reglering
Enheten för dricksvatten och kemiska ämnen
Malin Forséll

Bilaga 3

Metod för analys av inlämnade synpunkter samt resultat av analys

Svaren och synpunkterna som lämnades in från företag och branschorganisationer i e-tjänsten analyserades enligt följande metod:

Steg 1

Samtliga fritextsvar från e-tjänstsvaren och synpunkter som lämnats muntligt vid möten sammanställdes i en tabell. De synpunkter som bedömdes inte kunna kopplas till förenklingar baserat på lagstiftning sorterades ut. De synpunkter som sorterades ut i steg 1 grupperades som:

- a) Synpunkter eller förenklingsförslag som inte pekade ut enskild lagstiftning som betungande. Synpunkter som lyfte att det stora antalet lagar och förordningar att förhålla sig till samt att kontrollerande myndigheter inte samordnar kontrollerna är det som är betungande.
- b) Synpunkter eller förenklingsförslag som pekade ut att myndigheternas tillämpning av lagstiftningen, samt att tillämpningen av lagstiftningen kan skilja sig åt mellan myndigheter, är det som upplevs som betungande.
- c) Synpunkter eller förenklingsförslag som var så pass ospecifika att det inte kunde kopplas samman dem med lagstiftning på livsmedelsområdet, eller tillhörde lagstiftning från en annan myndighet.

Steg 2

I steg 2 av analysen delades kvarvarande synpunkter in i följande grupper:

- d) Synpunkter eller förenklingsförslag som kunde kopplas samman med nationell lag och förordning.

Avdelningen för råd och reglering
Enheten för dricksvatten och kemiska ämnen
Malin Forséll

2025-02-24

Dnr 2024/02688

- e) Synpunkter eller förenklingsförslag som kunde kopplas till EU-lagstiftning eller föreskrifter som bara implementerar EU-lagstiftning.
- f) Synpunkter eller förenklingsförslag som kunde kopplas samman med nationella föreskrifter.

Steg 3

I steg 3 analyserades synpunkterna i grupp f vidare. I de utpekade föreskrifterna analyserades vilket utrymme som finns att göra nationella förändringar i lagstiftningen. Analysen resulterade i:

- g) Nationella föreskrifter där det fanns ett önskemål om förenkling och ett nationellt utrymme att genomföra förändringar.
- h) Nationella föreskrifter där det fanns ett önskemål om förenkling men det inte bedömes finnas något nationellt utrymme att genomföra förändringar.

Förslagen i grupp d (synpunkter kopplade till nationell lag och förordning) och g (synpunkter kopplade till nationella föreskrifter med utrymme för förenkling) togs vidare som förslag till handlingsplan för uppdragets fortsatta genomförande. Från svaren i e-tjänsten sammanställdes även en summering som visade vilka nationella föreskrifter som flest kryssat för i e-tjänsten. Summeringen presenterades som det regelverk som upplevs som mest betungande för företagen.

3. 2 Resultat av analys steg 1

Av de 89 inlämnade svaren i e-tjänsten sorterades totalt 51 förslag in i grupperna a), b) och c):

- a) Synpunkter eller förenklingsförslag som inte pekar ut enskild lagstiftning som betungande utan det stora antalet lagar och förordningar att förhålla sig till samt att kontrollerande myndigheter inte samordnar kontrollerna. **21 svar.**
- b) Synpunkter eller förenklingsförslag som pekar ut att myndigheternas tillämpning av lagstiftningen är det som upplevs som betungande, samt att tillämpningen av lagstiftningen kan skilja sig åt mellan myndigheter. **9 svar.**
- c) Synpunkter eller förenklingsförslag som är så pass ospecifika att det inte varit möjligt att koppla samman dem med lagstiftning. **21 svar.**

Att ca 35% av alla synpunkter som kom in i uppdraget lyfte att samordningen mellan myndigheterna och tillämpningen av lagstiftning är det som är betungande visar på att det fortfarande finns ett stort behov hos företagen av att dessa områden förbättras.

3.3 Resultat av analys steg 2, hur inkomna synpunkter kopplas till lagstiftning

I 38 av de inlämnade svaren och förslagen beskrev antingen den svarande specifik lagstiftning som upplevs betungande i fritextsvaret eller så kunde förslaget på regelförenkling i fritextsvaret kopplas samman med specifik lagstiftning. I de fall den svarande i e-tjänsten både kryssade för flera nationella föreskrifter och beskrev förslaget på regelförenkling i fritext, lades tyngdpunkten på fritextsvaret och den lagstiftning förslaget bedömdes höra samman med.

De 13 förslag tillhörande grupp e) som kopplades samman med EU-lagstiftning eller föreskrifter som bara implementerar EU-lagstiftning har vidareförmedlats till Enheten för internationell samordning på Livsmedelsverket. Enheten arbetar med att analysera och sammanställa förslag på regelförenkling som berör EU-lagstiftning. De förslag som Livsmedelsverket bedömer ska prioriteras skickas vidare till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet.

De 2 förslag tillhörande grupp d) som kunde kopplas samman med nationell lag och förordning togs med i handlingsplanen för uppdragets genomförande. Livsmedelsverket har i delrapporten inom uppdraget hemställt om att regeringen ser över regleringen vad gäller de sanktionsavgifter som tas ut med stöd av livsmedelsförordningen och förordningen om kontroll av ekologisk produktion, och särskilt beloppsnivåerna.

3.3 Resultat av analys av genomförbarhet – önskade regelförenklingar i förhållande till det nationella utrymmet i lagstiftningen

De förslag från synpunkter inlämnade i e-tjänsten som kunde kopplas samman med nationella föreskrifter analyserades översiktligt var och en för att se om det finns ett utrymme i lagstiftningen att genomföra de föreslagna förändringarna. I analysen beaktades även, i den utsträckning som var möjlig, om förslagen bedöms leda till en förenkling eller minskad börda på något vis för de företag som berörs. I flera fall behövdes dock ytterligare analys för att ta reda på hur det inlämnade förslaget på förenkling skulle tas emot och påverka företagsgruppen som helhet.

Avdelningen för råd och reglering
Enheten för dricksvatten och kemiska ämnen
Malin Forséll

2025-02-24

Dnr 2024/02688

Den översiktliga analysen resulterade i en lista med åtta stycken förslag på regelförenkling kopplade till nationella föreskrifter där Livsmedelsverket bedömde att det finns ett nationellt utrymme att göra justeringar i lagstiftningen. De åtta förslagen togs med för en fördjupad analys och prioritering av förslagen som ingår i handlingsplanen för uppdragets genomförande.

De förslag på regelförenkling genom förändring av Livsmedelsverkets föreskrifter som bedömdes som genomförbara var följande:

Regelförenklingsförslag kopplade till nationella föreskrifter
Förenklingsförslag som tas med i pågående föreskriftsarbete kopplat till frukostdirektiven
LIVSFS 2003:18 Rent pressad fruktjuice (100%) av enskilda eller flertalet fruktsorter ska få kallas must (inte bara äpple).
LIVSFS 2003:17 Vidare definitioner av sylt för att möjliggöra kreativitet.
Förenklingsförslag för vilka föreskriftsarbete kan initieras
LIVSFS 2014:4 Ta bort anmälningskrav som omfattar färdigförpackade livsmedel, avsedda för konsumenter, som är märkta med uppgifter att de är fria från allergener.
LIVSFS 2012:3 Sänk gränsvärdet för bly i vissa livsmedel så det blir harmoniserat med EU-lagstiftning.
LIVSFS 2003:39 Ta bort kravet på att ost ska märkas med fetthalt.
Ny föreskrift: Möjlighet att kunna sälja renkött på samma sätt som småskalig nötköttsförsäljning.
LIVSFS 2005:20 Definiera begreppen lokalt marginellt och begränsat.
Förenklingsförslag som tas med till utvärdering av riskklassningsmodellen under 2026
LIVSFS 2023:2 Sänk kontrollfrekvensen för företag som har många olika aktiviteter men producerar liten volym livsmedel, samt öka reduktionen av kontrollfrekvens för företag som är tredjepartscertifierade.

Nationell lagstiftning:

SFS 2006:813, SFS 2013:1059 Ändra beräkningsgrunden för att räkna ut sanktionsavgifter som bygger på årsomsättning för livsmedelssanktionsavgift.
SFS 2013:363 Ändring av kravet på att ta ut sanktionsavgift enligt vad som idag står i 19 § lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion

